

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 1

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 1. – 790 с.

ISBN 978-617-8263-39-3

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У першому томі збірника містяться наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їхньому конституційному вимірі, у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-39-3 (т. 1)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

від російської пропаганди, бо практично проводиться спільна та єдина ідеологічна лінія. Їх головні політичні тези вторять один одному та представляють єдиний погляд на систему колективної безпеки у пострадянських країнах, які, на думку диктаторів, необхідно об'єднати задля протистояння країнам-членам НАТО. Диктаторські режими О. Лукашенка та В. Путіна мають багато схожих рис між собою і виступають політичними союзниками на світовій арені. Останні диктатори Європи підтримують один одного задля збереження власної політичної влади, проте, вони лише відстрочують неминуче – кінець авторитарним та диктаторським режимам.

Список використаних джерел:

1. Castells M. Communication power, Oxford University Press, Oxford. New York, 2009. 571 p.
2. Mickle Sproul J. Channels of propaganda, Bloomington. IN : Eric/Edinfo Press, 1994.
3. O'Donnell V. & Jowett G. S. Propaganda as a form of communication, in Ted J. Smith III. Propaganda: a pluralistic perspective, Praeger, New York, 1989. Pp. 45–62.

Ключові слова: політична пропаганда, політичні технології, диктаторський режим.

Key words: political propaganda, political technology, dictatorship.

САВОН КАТЕРИНА ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри політичних теорій*

РОЛЬ КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

Євробачення, Чемпіонати світу з футболу, Літні Олімпійські ігри, Зимові Олімпійські ігри, Церемонія вручення нагород премії Американської академії кінематографічних мистецтв та наук «Оскар» – всі ці події об'єднує декілька факторів: 1) масовість; 2) розважальний характер; 3) об'єднання задля миру. З початком повномасштабного вторгнення українське суспільство залучаючи іноземний ресурс акцентує громадськість на бойкотуванні держав-агресорів на міжнародній арені.

Міжнародні змагання є проявом культурної дипломатії. А культурна дипломатія заснована на п'яти принципах: «1. Повага та визнання культурного розмаїття та спадщини; 2. Постійний глобальний міжкультурний діалог; 3. Справедливість, рівність і взаємозалежність для всіх; 4. Захист глобальних прав людини; 5. Глобальний мир і стабільність» [1].

Подібні принципи відображають мету міжнародних змагань. Загалом міжнародні змагання виступають інструментом культурної дипломатії.

Початок міжнародних змагань можна пов'язати з Стародавньою Грецією (Олімпійськими іграми). Враховуючи особливості тогочасного устрою кожне античне грецьке місто виступало як окремий міжнародний гравець створюючи міжнародну спільноту тогочасного світоустрою. Такий «ритуал» ніс в собі ціль – об'єднання, тож з плином часу актуальність «подібних ритуалів» (музичних, спортивних, культурних, наукових змагань) досі не втрачає своєї цінності.

Бойкот деяких учасників в сучасному світі доводять престижність, цінності та свободи міжнародних конкурсів, основою створення яких і мало за мету співдружність та мир. Особливістю для впливу країн на політичні процеси є залучення телевізійної, а також Інтернет-аудиторії до глобальних змагань. Цей аспект створює можливості для держав репрезентувати свій бренд.

П. Джордан пов'язує пісенний конкурс Євробачення з національним брендингом. Євробачення це найстаріша телевізійна програма у світі [2, р. 49]. Тож країни-учасниці Євробачення використовують можливість виступу для презентації своєї держави, а також своєї мови. Україна здобувала перемогу, проводила Євробачення у Києві – тим самим підкреслюючи свою європейську приналежність.

Незважаючи на правила багатьох подібних конкурсів бути аполітичними, в світі політики це не є можливим. Суспільні потрясіння є музою для митців, емоційним виходом креативності, що стає предметом мистецтва. Культура, незважаючи на її споживача, уособлює відповідь суспільним настроям, виходом проблеми, що турбує світ.

Вчені К. Фрікер та П. Джордан вважають створення Європейської спілки радіомовлення та телебачення (Європейської мовної спілки) частиною стратегії в Холодній війні з метою об'єднання Європи. «У цьому контексті «Європа», про яку тут йдеться, – це Захід; Євробачення можна розглядати як подію, яка об'єднує західноєвропейські країни з точки зору популярної культури і яка, за винятком Югославії, не включала жодної комуністичної нації. З появою «Інтербачення», східноєвропейського еквівалента Євробачення, розрив між Західною Європою та комуністичним Сходом став більш очевидним» [2, р. 50].

Європейська спілка радіомовлення та телебачення (Європейська мовна спілка) є наддержавою структурою, що володіє інформацією (організовує Євробачення та похідні конкурси від нього) та має широкий спектр прав на розповсюдження, виступаючи в певній сфері світовим союзом – лідером в суспільному медіа. Окрім Євробачення Спілка ретранслює спортивні змагання (чемпіонати по футболу, Олімпійські Ігри та ін).

Таким чином, проведення міжнародних змагань та участь у них постають майданчиком для позиціонування держави на міжнародній арені. На Чемпіонаті світу з футболу у Катарі (2022 рік) був створений спеціальний ролик, який показував бренд держави, тим самим знайомлячи аудиторію, що дивиться футбол, з Державою Катар. Проведення Зимових Олімпійських ігор в Пекіні (2022 рік) стало певною зміною в сприйнятті Китайської Народної Республіки після початку пандемії

COVID-19. За допомогою уваги ЗМІ до спортивних та культурних змагань держави можуть змінювати свій національний імідж та формувати порядок денний в міжнародному середовищі, посилюючи свій вплив та залучаючи до своєї держави економічні ресурси.

Список використаних джерел:

1. Institute for Cultural Diplomacy. URL: https://www.culturaldiplomacy.org/index.php?en_culturaldiplomacy
2. Jordan Paul The Modern Fairy Tale: Nation Branding, National Identity and the Eurovision Song Contest in Estonia. *Politics and Society in the Baltic Sea Region*. 2014. 148 p.

Ключові слова: світова політика, культурна дипломатія, м'яка сила, національний брендинг.

Key words: world politics, cultural diplomacy, soft power, national branding.

ТАРКІН ВАСИЛЬ ПАВЛОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри політичних теорій*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ КОНСПІРОЛОГІЧНИХ ТЕОРІЙ

Теорії змов здавна були складовою «політичного побуту»: так, наприклад, має відтінок конспірології таємниця вбивства князів Бориса і Гліба, яка у добу сталінізму отримала новий вектор розвитку: «замовником вбивства називають Ярослава Мудрого» [1]. Конспіраціонізм витримав критичний суд історії, рушійну силу історичного процесу з огляду на деякі існуючі у суспільстві стереотипи (наприклад, стійку віру у сили поза нашим контролем), упередження, вроджену підозрілість і відношення до магічного мислення.

Інколи конспірологічні наративи можуть впливати і на здоров'я нації. Так, під час пандемії Covid-19 активно велася інформаційно-психологічна війна з метою викликати страх, несприйняття і отримання переваги у розробці вакцини. Окрім, посилення «теорії змов»: поява вакцини супроводжувалася тим фактом, що провідні організації охорони здоров'я, такі як Фонд Білла Гейтса чи ВООЗ будуть причетні до її виробництва чи розповсюдження, тож конспірологічний матеріал твердо доповнився тезами, що окремі особи не лише створили вірус, але й планують на ньому добре заробити.

С. Джиджора під теорією змови розуміє «модель маніпулятивної комунікації, покликаної заперечити сформований погляд на певне явище, процес або постать, а відтак – викрити «брехню» та «відкрити очі» начебто обдуреним людям. На перший погляд, теорія змови передбачає ускладнення процесу сприйняття дійсності, адже тут ідеться про пошук прихованих кричущих фактів, зацікавлених осіб, таємничих стосунків, підступних намірів тощо» [2].

Сушко Анатолій Іванович, Прохоренко Аліна Марленівна	
Соціокультурні фактори консолідації суспільства	179
Ворчакова Ірина Євгенівна	
Проблеми реалізації гендерної політики під час війни в Україні	181
Коваль Іван Васильович, Кисляк Леся Несторівна	
Російська окупаційна депортація як злочин геноциду українського народу	184
Бринюк Катерина Валеріївна	
Забезпечення гендерної рівності у країнах Східної Азії як подолання етнополітичних стереотипів	187
Возненко Леонід Валерійович	
Європейські засади місцевого самоврядування: досвід для України	189
Косов Олександр Васильович	
Чинники успішного запровадження розумного уряду в Швейцарії	192
Костенко Віана Олександрівна	
Міграційна політика України в період воєнного стану	194
Лисянський Павло Леонідович	
Зовнішньо-інспірований сепаратизм в Україні	197
Онищенко Олександр Олексійович	
Технології політичної пропаганди в сучасних авторитарних та диктаторських режимах	201
Савон Катерина Володимирівна	
Роль культурних проєктів у світовій політиці	204
Таркін Василь Павлович	
Окремі аспекти конспірологічних теорій	206
Чігидін Валерій Вікторович	
Демократичне представництво: синергія інститутів та політичної культури	209
Ястребова Віра Андріївна	
Проєкти «народних республік» як політичний інструмент впливу рф на дестабілізацію політичної ситуації в Україні	211

СЕКЦІЯ 5

СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Ярова Ліліана Вікторівна, Прохоренко Євгенія Яківна	
Система соціального діалогу як критерій демократії в сучасній державі	215